

Introduktion - Hvilke dele af planten, spiser vi?

Forfattere: Majbritt Pless, Cathrine Terkelsen

Redaktør: Cathrine Terkelsen

Faglige temaer: Grøntsager, Bæredygtighed

Introduktion:

I denne aktivitet kan eleverne opnå kendskab til et bredt udvalg af grøntsager og deres smage. De kan bl.a. blive klogere på, hvilke dele af planten vi spiser - og om den del, vi spiser, gror over eller under jorden.

Aktivitet med dialogoplæg og billeder

I **Introduktion:**

Forud for undervisningen har læreren indkøbt 10 forskellige grøntsager i sæson, som lægges frem for eleverne. Indledningsvis kan eleverne forsøge at gætte på, hvad de forskellige grøntsager hedder.

Plakaten *Det grønne, som vi spiser* printes og hænges op i lokalet (print plakaten i [A3-format](#) eller [A4-format](#)).

Anret et bord med forskelligt grønt i sæson.

2 Opgave 1: Det grønne som vi spiser over og under jorden

Hensigten med denne opgaver er, at eleverne opnår kendskab til en række grøntsager og undersøger, hvad der spises af grønt over og under jorden. Efter opgaven skal eleverne være i stand til at beskrive, hvilke dele af planten, der kan spises (se læringsmålene for aktiviteten [her](#)).

Læreren introducerer plakaten *Det grønne, som vi spiser* med fokus på, hvad der spises af grønt over og under jorden. Vis eleverne, hvordan plakaten med grøn farve synliggør de dele af planterne, som spises.

Efterfølgende inddeles eleverne i små grupper, som tildeles én af de 10 medbragte grøntsager.

Grupperne skal nu opsøge viden om deres grøntsag, så de kan udforme en tegning, der viser, hvor deres grøntsag placeres i forhold til dele, der spises over/under jorden.

Til dette arbejde kan eleverne tildeles [Elevarket: Grønt over og under jorden](#).

På arket vises en jordlinje, hvorpå eleverne kan tegne deres grøntsag (på samme måde, som det er gjort på plakaten).

På den tomme linje øverst på arket noterer eleverne navnet på den pågældende grøntsag. På den nederste linje skal eleverne notere, hvilken del der spises. Er det eksempelvis blade, rødder, stængler eller blomsterne?

I kan vælge at farvelægge tegningen med grøntsagernes rigtige farver - eller I kan gøre som på plakaten ved at tegne med blyant og udelukkende farvelægge de dele af planten, der spises.

Når alle grupper har udformet deres tegning, kan klassens tegninger samles og hænges op på en horisontal linje i madkundskabslokalet, så arkene tilsammen danner én lang jordlinje, hvorpå man kan se alle de forskellige grøntsager.

3 Opgave 2: Grøntsagers smag

Eleverne ved nu, hvilke dele af planterne der kan spises. I denne opgave skal de klargøre grøntsagerne til smagsprøver. Hensigten med denne opgave er nemlig, at eleverne erfarer de forskellige grøntsagers smag og bliver i stand til at beskrive deres udseende, smag, duft og tekstur (se læringsmålene [her](#)).

Eleverne skal nu skylle, rense og skære deres rå grøntsag til smagsprøver. De kan evt. dele smagsprøver ud til 2-3 andre grupper, så hver gruppe kommer til at smage på flere forskellige grøntsager. De skal nu smage på grøntsagen med alle deres sanser i rå form (anvend [smagearket](#) hertil).

4 Opsamling:

- Hvad har I lært om grøntsagers smag?
- Har I smagt på nogle grøntsager i dag, som I ikke havde smagt før?

- Nævn to grøntsager og forklar, hvilke dele af planten der spises.

Tryk [her](#) for at komme videre til [aktivitet 2](#) i forløbet, hvor eleverne kan erfare, hvordan grøntsagerne skifter smag, når de tilberedes ved brug af forskellige madlavningsmetoder.

Læringsmål

Læringsmål:

- Du kan beskrive grøntsagers udseende, smag, duft og tekstur.
- Du opnår kendskab til forskellige grøntsager, og du ved, hvad der spises af grønt over og under jorden
- Du kan beskrive, hvilke dele af planten, som kan spises

Fælles Mål:

Forløbet Grønt kan særligt understøtte arbejdet med følgende færdigheds- og vidensområder fra Fælles Mål efter 7./8. klassetrin (madkundskab som valgfag):

Kompetenceområdet Mad og sundhed: Sund mad til målgrupper, Kommunikation og samfund

Kompetenceområdet Fødevarebevidsthed: Fødevarekendskab og kvalitetsforståelse, Bæredygtighed, Fødevareproduktion og madprojekt

Kompetenceområdet Madlavning: Mål og struktur, Madtekniske egenskaber og håndværk, Eksperimenterende madlavning

Kopiark

Kopiark:

[Det grønne som vi spiser A4.pdf](#)

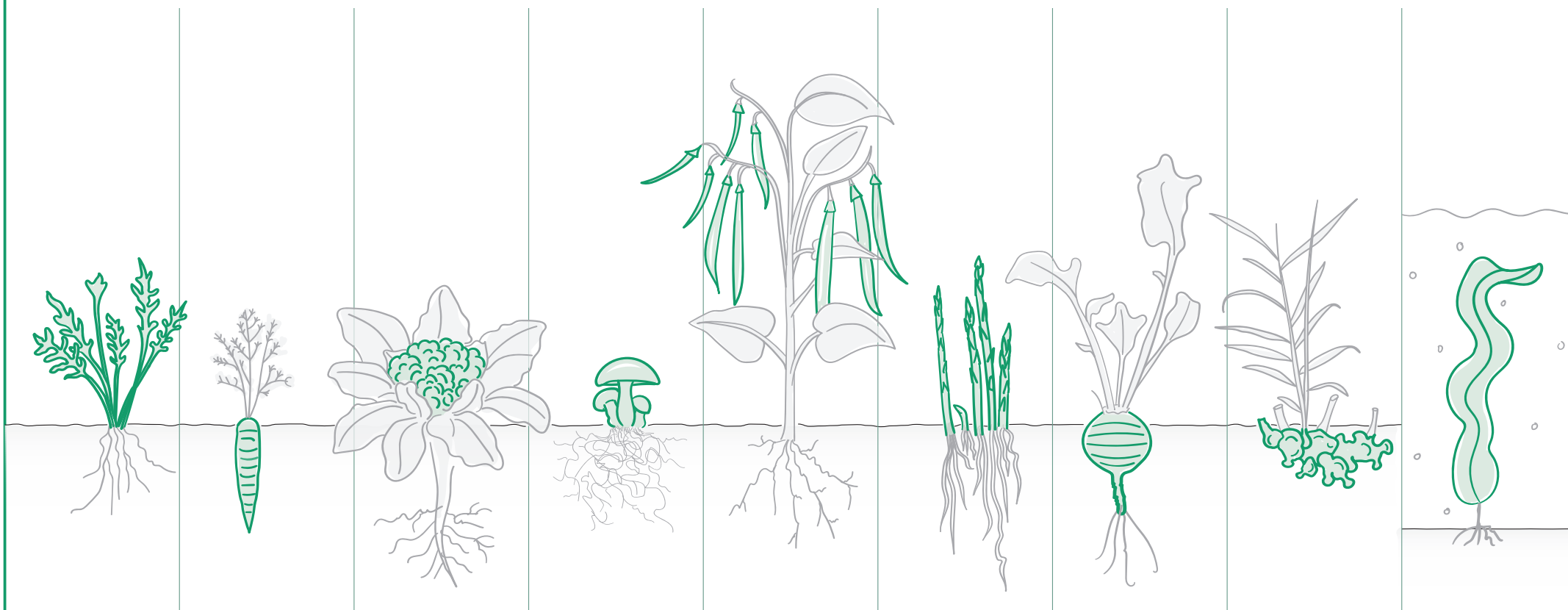
[Elevark - Grønt over og under jorden.pdf](#)

[Sæt ord på smagen af grønt \(kopiark\) pdf.pdf](#)

[Det grønne som vi spiser A3.pdf](#)

» Det grønne som vi spiser «

Eksempler fra over og under jorden samt fra havet: grøntsager og tang.

Blade

**Rødder og
rodknolde**

Blomster

Spiselige svampe

Frugter

Stok og stængler

Nedre stok og løg

**Rodstængel,
jordstok**

Tang

Salat	Kartoffel	Broccoli	Champignon	Tomat	Asparges	Radise	Ingefær	Blæretang
Kål	Sød kartoffel	Blomkål	Karljohan	Aubergine	Bladselleri	Rødbede	Gurkemeje	Søl
Rosenkål	Gulerod	Artiskok	Østershat	Chili	Glaskål	Majroe	Lotusrod	Søsalat
Porre	Pastinak	Romanesco	Shiitake	Peberfrugt	Fennikel	Knoldselleri	Wasabi	
	Skorzonerrod		Trøfler	Græskar		Løg		
				Bælgfrugter				
				Majs				

Sæt ord på smagen af grønt

Jeg smager på _____

Brug synssansen:

Beskriv, hvad du ser. F.eks. grøntsagens farve, form og friskhed.

Brug følesansen:

Brug dine hænder til at mærke, hvordan grøntsagen føles udenpå.

Brug lugtesansen:

Beskriv, hvordan grøntsagen lugter. Minder duften dig om noget?

Brug høresansen:

Tag en bid af grøntsagen og beskriv lyden. Fortæller lyden noget om grøntsagens friskhed?

Brug følesansen i munden:

Tag en bid af grøntsagen og beskriv teksturen.

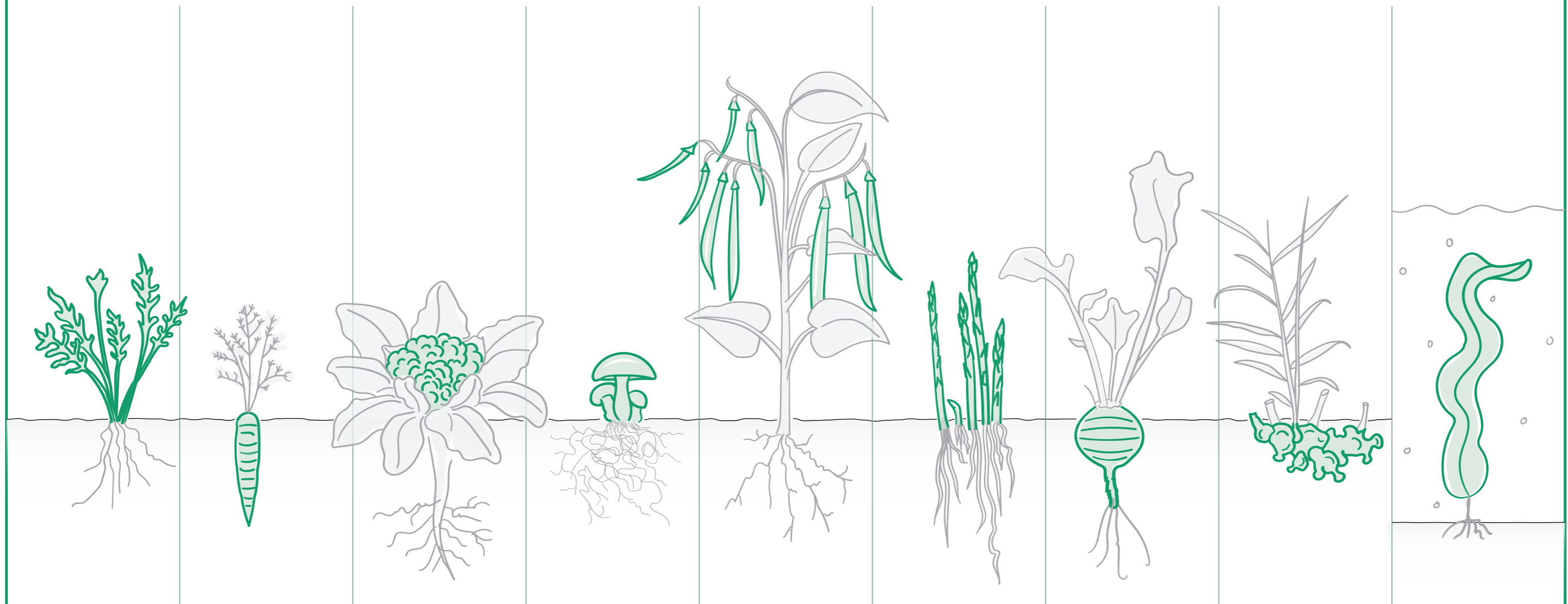

Brug smagssansen i munden:

Tag en bid af grøntsagen og beskriv, hvilke af de 5 grundsmage, du kan smage.

» Det grønne som vi spiser «

Eksempler fra over og under jorden samt fra havet: grøntsager og tang.

Blade

Rødder og rodknolde

Blomster

Spiselige svampe

Frugter

Stok og stængler

Nedre stok og løg

Rodstængel, jordstok

Tang

Salat
Kål
Rosenkål
Porre

Kartoffel
Sød kartoffel
Gulerod
Pastinak
Skorzonerrod

Broccoli
Blomkål
Artiskok
Romanesco

Champignon
Karljohan
Østershat
Shiitake
Trøfler

Tomat
Aubergine
Chili
Peberfrugt
Græskar
Bælgfrugter
Majs

Asparges
Bladselleri
Glaskål
Fennikel

Radise
Rødbede
Majroe
Knoldselleri
Løg

Ingefær
Gurkemeje
Lotusrod
Wasabi

Blæretang
Søl
Søsalat